

Binnen de vaste commissie voor Asiel en Migratie hebben de onderstaande fracties de behoefte nadere vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Asiel en Migratie over het Jaarverslag Ministerie van Justitie en Veiligheid 2024 (onderdeel Migratie) (Kamerstuk 36 740 VI, nr. 1).

De voorzitter van de commissie,
Vijlbrief

De griffier van de commissie,
Burger

Inhoudsopgave

- I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties**
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie
- II Reactie van de Minister**

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen vanuit de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie constateren dat vooral bij reguliere bezwaarzaken en MVV-nareiszaken (verblijfvergunning en visum) vaak niet op tijd wordt beslist (respectievelijk 20% en 7%). Hoe verklaart de Minister dat vooral bij dit type zaken de tijdigheid erg laag is? Is één van de oorzaken het hoge percentage aan reguliere aanvragen waarbij de belanghebbende in bezwaar gaat? Welke maatregelen zijn genomen om vaker tijdig te beslissen en tot welke concrete resultaten hebben deze maatregelen tot dusver geleid?

De leden van de VVD-fractie lezen dat het aantal complexe zaken in 2024 is gestegen, waardoor ook de gemiddelde kostprijs omhoog is gegaan. Hoe verklaart de Minister deze trend? En welke mogelijkheden zijn er om het aantal complexe zaken te verminderen zonder daarbij tot een hoger inwilligingspercentage te komen?

De leden van de VVD-fractie lezen dat de gemiddelde kostprijs 2024 van reguliere zaken is gestegen door vooral niet-begrote prijsstijgingen. Kan de Minister concreet aangeven om welke niet-begrote prijsstijgingen het gaat?

Vragen en opmerkingen vanuit de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben het Jaarverslag Ministerie van Justitie en Veiligheid 2024 (onderdeel Migratie) gelezen net als de resultaten van het Rekenkamerrapport verantwoordingsonderzoek 2024 bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Deze leden hebben hier nog een aantal vragen over.

De leden van de SP-fractie zien dat er vorig jaar bij de uitvoeringsinstaties van het asiel- en migratiebeleid aanhoudende personeelstekorten en oplopende kosten zijn. Deze kosten lopen onder andere op vanwege een vastgelopen asielketen en het feit dat de doorstroom niet lukt en de behandeling van asielaanvragen steeds meer tijd in beslag neemt. Kan een overzicht worden gegeven met de gemiddelde doorlooptijd van 2021 tot en met 2025? Vanaf welk jaar lukt het niet meer om de gemiddelde doorlooptijd van zes maanden te halen? Kan de Minister aangeven hoeveel de komende jaren gaat worden geïnvesteerd om de tekorten bij het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) en de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) op te lossen? Kan de regering aangeven hoeveel geld er extra wordt uitgegeven jaarlijks omdat de doorlooptijd van zes maanden niet wordt gehaald?

De leden van de SP-fractie constateren dat het aandeel gedwongen vertrek 5 procent hoger lag dan in 2024. Van 22 procent naar 27 procent. Waar ligt dit volgens de Minister aan? Heeft de Minister het idee dat een strenger en restrictiever beleid effectiever is, of dat een ruimhartiger vrijwillig vertrekbeleid beter werkt met hogere vergoedingen?

De leden van de SP-fractie zien dat er kritiek is geweest van de Rekenkamer op het ontbreken van cijfers uit de Meerjaren Productie Prognose (MPP), die essentieel zijn in de ramingen van de kosten. Begrijpt de Minister dat de controlerende rol van de Kamer gehinderd wordt als de belangrijkste basis voor ramingen niet wordt gedeeld? Gaat de Minister hier verbetering in aanbrengen? Waarom wil de Minister niet transparant zijn in de opbouw van de MPP? Gaat de Minister ook lering trekken uit het realistisch begroten van de gelden voor het COA waarbij er al jarenlang sprake is van onderschatting, gezien het feit dat in 21 van de 23 jaren er sprake was van onderschatting van het budget?

De leden van de SP-fractie willen de Minister met klem wijzen op het feit dat asielnoodopvang 2 tot 3 keer zo duur is als stabiele structurele opvang. Deze leden zien dat er weinig beleid wordt gemaakt om het asielbeleid daadwerkelijk structureel voldoende te maken. Zelfs als de asielinstroom zou afnemen is er alsnog grote behoefte aan voldoende structurele asielopvang, waarin ook rekening wordt gehouden met asielpieken. Deelt de Minister de mening dat het sluiten van veel structurele opvanglocaties de afgelopen jaren juist heeft gezorgd voor verhoogde kosten van de asielbegroting? Deelt de Minister de mening dat deze beslissing achteraf duurkoop is gebleken omdat asielpieken altijd op moet worden geanticipeerd?

De leden van de SP-fractie zien bij de behandeling van het jaarverslag ook de ruimte om hun ongenoegen te uiten over het feit dat een groot aantal moties niet is uitgevoerd. Zeker als het ging om de moties die «tegen uitgangspunten van het regeerakkoord» in gingen of moties die gingen om adequate oplossingen voor kinderen in de asielopvang waar al meerdere moties over zijn aangenomen. Begrijpt de Minister dat een aangenomen motie betekent dat een meerderheid van de Kamer wilt dat dit gebeurt? Dat dit belangrijker is dan de uitgangspunten in het regeerakkoord gezien het feit dat de Kamer de Minister hier bijstuurt? Dat moties niet bedoeld zijn om vanuit het Kabinet te besluiten welke moties wel en niet belangrijk zijn? Dat het enige legitieme argument kan zijn dat het niet uitvoerbaar is en ook dat dit goed onderbouwd moet zijn? Dat de wens van de regering in deze inferieur is aan die van de Tweede Kamer? Op welke manier gaat deze Minister hier verbetering in brengen?

Vragen en opmerkingen vanuit de BBB-fractie

De leden van de fractie-BBB hebben kennisgenomen van het Jaarverslag van het Ministerie van Justitie en Veiligheid 2024 (onderdeel Migratie). Hier zijn geen vragen over.